

תכנית לאומית להגדלת כוח אדם מיומן לתעשיית ההיי-טק ותיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מחליטים, לתקן את החלטת ממשלה מספר 2292 מיום 15.01.2017 (להלן: "החלטת הממשלה 2292"), כפי שתוקנה בהחלטת ממשלה מספר 315 מיום 13.08.2020, כדלקמן:

א. בסעיף 7(ב) במקום המילים "שתפעל בשנים תש"ף – תשפ"ב" יבוא "שתפעל בשנים תש"פ – תשפ"ד".

ב. בסעיף 7(ב)(3) לאחר המילים "להקצות 5 מלש"ח לשנים 2020 - 2022" יבוא "ולהקצות 5.5 מלש"ח נוספים לשנים 2022-2024" עבור הפעלת התוכנית בשנים תשפ"ג-תשפ"ד.

ג. בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך מימון החלטה זו יקצה משרד ראש הממשלה מתקציב פעילות יהדות התפוצות תקציב באופן הבא: סכום של 2,200 אלש"ח בשנת 2022, סכום של 900 אלש"ח בשנת 2023 וסכום של 2,400 אלש"ח בשנת 2024.

יתר סעיפי החלטת הממשלה 2292 יותרו ללא שינוי.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 15.1.2017 התקבלה החלטת ממשלה 2292 שעניינה תכנית לאומית להגדלת כוח אדם מיומן לתעשיית היי-טק בישראל (להלן: "החלטת הממשלה 2292"). בסעיף 7.ב. להחלטת הממשלה הונחה ראש המועצה הלאומית לכלכלה לפעול לגיבוש תכנית להבאת צעירים וזכאי שבות בעלי פוטנציאל להשתלבות ככוח אדם מיומן בתעשיית היי-טק בישראל, ככל הניתן באמצעות התקשרות עם חברת "מסע", חברת הבת של הסוכנות היהודית, כמפורט בהחלטת הממשלה.

ביום 13.8.2020 התקבלה החלטת ממשלה 315 שתיקנה את החלטת ממשלה 2922 כך שקבעה את שנות פעילות התוכנית לשנים תש"ף – תשפ"ב והקצתה תקציב בהתאם. בהתאם להחלטת הממשלה 2292, ועל מנת לענות על הביקוש הגדול לעובדי פיתוח בתעשיית ההיי-טק, המועצה הלאומית לכלכלה פעלה לגבש תכנית להבאת צעירים וזכאי שבות אשר ישתלבו בתעשיית ההיי-טק הישראלית. לאור ההיכרות והניסיון הרב שנצבר בפרויקט "מסע" עם קהל היעד הרלוונטי ועם גיבוש תכניות דומות הוחלט לגבש את תכנית "מסע-טק", להבאת צעירים וזכאי שבות ולשלבם בחברות היי-טק בישראל, אשר תופעל במסגרת פרויקט "מסע", באמצעות חברת "מסע".

כאמור לעיל, תכנית "מסע-טק" הייתה אמורה לפעול כבר בשנים תש"ף – תשפ"א. אך עקב משבר התפשטות נגיף הקורונה החדש וההגבלות על כניסה לישראל שהוטלו כחלק מהמאמצים לצמצום התפשטות הנגיף, משתתפי התוכנית לא יכלו להגיע לארץ בשנתיים אלו.

על כן, שנת תשפ"ב היא שנת הפעילות הראשונה של התוכנית ובמהלכה הגיעו וצפויים להגיע בסה"כ כ- 40 משתתפים.

נוכח החוסר הגדול בעובדים מיומנים לתעשיית ההיי-טק בישראל, ובהתאם למדיניות הממשלתית לעידוד עלייה וקליטה של עולים ממקצועות הייטק וההנדסה כפי שבאה לידי ביטוי בהחלטת ממשלה מס' 498 מיום 17.10.2021 בנושא עידוד עלייה וקליטה מיטבית של עולים בעלי מקצועות הייטק והנדסה שבמסגרתה גם הוקם צוות בראשות מנכ"ל משרד רה"מ לגיבוש תכניות אופרטיביות, בין היתר לעידוד עלייתם של עולים חדשים בעלי הכשרה מקצועית בתחומי ההנדסה והייטק, ומאחר והושקעו משאבים רבים ע"י הממשלה באמצעות חברת מסע בפיתוח התכנית והתאמת התשתית לקליטת משתתפים מיומנים לזירת ההייטק בישראל, משרד ראש הממשלה מעוניין להמשיך ולהפעיל את התכנית בשנים תשפ"ג – תשפ"ד. לשם הפעלת התכנית בשנים תשפ"ג – תשפ"ד מוצע לתקן את החלטת ממשלה 2922 באופן שיתווספו שנות הפעלת התוכנית תשפ"ג-תשפ"ד וכן יוקצה תקציב נוסף בהתאם. במסגרת שינוי זה, צפויים להגיע כ-200 משתתפים נוספים לתכנית בעלות כוללת של 5.5 מל"ח.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 2922 מיום 15.01.2017

החלטת ממשלה 315 מיום 13.08.2020

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 09 אחר

מגיש: ראש הממשלה

כ"ז בתמוז התשפ"ב

26 ביולי 2022

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ו בתמוז התשפ"ב

25 ביולי 2022

סימוכין: 8453081523

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: תיקון החלטת ממשלה בנושא תכנית לאומית להגדלת כוח אדם מיומן לתעשיית ההיי-טק

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. ביום 18.3.2007 התקבלה החלטת ממשלה 1426 שעניינה "פרויקט מסע" – חינוך יהודי ציוני בישראל ליהדות התפוצות" (להלן בהתאמה: "החלטת הממשלה 1426", "פרויקט מסע"). מטרתו של פרויקט מסע היא חיזוק זיקתם של צעירי יהדות התפוצות למדינת ישראל, ליהדותם ולקהילותיהם באמצעות עידוד הגעת מספר רב ככל הניתן של צעירי יהדות התפוצות לתקופות ארוכות בישראל לתכניות אקדמיות, לימודיות, חווייתיות ו/או התנדבותיות ציוניות שונות. כן נקבע בהחלטת הממשלה 1426 כי הממשלה תעמיד לטובת הפרויקט סכומים זהים למימון הניתן על ידי הסוכנות היהודית.
2. ביום 15.1.2017 התקבלה החלטת ממשלה 2292 שעניינה "תכנית לאומית להגדלת כוח אדם מיומן לתעשיית ההיי-טק" (להלן: "החלטת הממשלה 2292"). בסעיף 7.ב. להחלטת הממשלה 2292 הונחה ראש המועצה הלאומית לכלכלה לפעול לגיבוש תכנית להבאת צעירים זכאי שבות בעלי פוטנציאל להשתלבות ככוח אדם מיומן בתעשיית ההיי טק בישראל – שהוגדרו "תכניות במסלולי הייטק" – ככל הניתן באמצעות התקשרות עם חברת "מסע", חברת הבת של הסוכנות היהודית, כמפורט בהחלטת הממשלה. לאור העובדה שמדובר בתוכנית תוספתית לפרויקט מסע, נקבע בסעיף 7.ב.3. להחלטת הממשלה 2292 כי ככל שהתוכנית תופעל באמצעות פרויקט מסע, יוקצו "10 מלש"ח לשנה, בכל אחת מהשנים 2017 – 2018, מתוך תקציבי משרד ראש הממשלה לתגבור תקצוב התכניות בהתאם לכללים שייקבעו ולכללים בעניין תקצוב פרויקט מסע". בנוסף נקבע כי לאחר שלוש שנים מתחילת הפעלת תכניות במסלולי הייטק ייבחן המשך מסלול זה לתקופה נוספת ובאילו תנאים יימשך, וכן נקבע כי הבחינה תיעשה לרבות בהיבטי הצלחת התכניות, צרכי המשק ומדיניות הפרויקט.
3. ביום 13.8.2020 התקבלה החלטת הממשלה 315 שתיקנה את החלטת הממשלה 2922 כך שנקבעו בה שנות פעילות התוכניות במסלולי הייטק לשנים תש"ף – תשפ"ב, וכן, ביחס לאפשרות שהתכניות תופעלנה באמצעות פרויקט מסע, עודכן בהחלטה התקציב לשנים 2020-2022.
4. כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, בהמשך להחלטת הממשלה 2292 המועצה הלאומית לכלכלה פעלה לגבש את תכנית "מסע-טק", להבאת צעירים זכאי שבות ולשילובם בחברות היי-טק בישראל, אשר תופעל במסגרת פרויקט "מסע", באמצעות חברת "מסע". כאמור לעיל התוכנית הייתה אמורה לפעול כבר בשנים תש"ף – תשפ"א, אך עקב משבר הקורונה העולמי לא יכלו המשתתפים להגיע לארץ. על כן, שנת תשפ"ב הייתה שנת הפעילות הראשונה של התוכנית. כעת, משרד ראש הממשלה מעוניין להמשיך ולהפעיל את התוכנית בשנים תשפ"ג – תשפ"ד.
5. לשם הפעלת התכנית בשנים תשפ"ג-תשפ"ד יש צורך בתיקון ההחלטה 2292 באופן שיתווספו שנות הפעלת התוכנית תשפ"ג-תשפ"ד וכן יוקצה תקציב נוסף בהתאם.

היועצת המשפטית

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת החלטה זו מובאת לאישור הממשלה בשעה שזו מכהנת כממשלה יוצאת זאת לאחר שהתקבל בכנסת חוק התפזרות הכנסת העשרים וארבע ומימון מפלגות, התשפ"ב-2022. בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון והנחיות היועצת המשפטית לממשלה קבלת החלטות בעת הזו מחייבת איזון בין חובת האיפוק בעשייה של הממשלה היוצאת לבין הצורך בעשייה ובשמירה על רציפות הפעילות הממשלתית. בהתאם לפסיקה, מתחם הסבירות לעניין זה נבחן בשם לב למאפייניה של הסמכות הקונקרטית המופעלת ובהתחשב באיזון הנדרש בין הצורך בעשייה לבין הדרישה לנהוג באיפוק בהפעלת הסמכויות לגבי כל אותם עניינים שאין כורח ודחיפות מיוחדת לפעול בהם בתקופה זו.

בעניינינו הצעת ההחלטה עוסקת בהארכה שנייה של הפעלת תכניות במסלולי הייטק. מטרת ההארכה היא לאפשר הפעלה של התכניות במסלולי ההייטק למשך שלוש שנות הפעלה בסך הכל, וזאת בהתאם למתווה שנקבע בהחלטת ממשלה 2292. המועצה הלאומית לכלכלה ערכה בחינה והפקת לקחים כבר בשנת הפעילות הראשונה ובעקבותיה גם נערכו שינויים במאפייני התכנית, לשם טיובת והצלחתה בשנים הקרובות. בנוסף, לשם הפעלת התכניות בשנת תשפ"ג יש צורך באישור המשך הפעלתן בהקדם וזאת על מנת לאפשר הרשמה של משתתפים לתכניות השונות. כמו כן, התכניות מיועדות ליהודי התפוצות ואין בהן משום הטבה או תועלת לציבור בוחרים כלשהו. בנוסף, היקפה התקציבי המצומצם של ההצעה אינו כובל באופן משמעותי את הממשלה הבאה ואינו כרוך בשינוי סדרי העדיפות הממשלתיים. נוכח זאת אנו סבורים כי אין מניעה משפטית לקבלת ההצעה גם בתקופת בחירות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הנוסח תואם עם הלשכה המשפטית במשרד האוצר ועם מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

שלומית ברנע פרגו, ע"ד

היועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 2292 של הממשלה מיום 15.01.2017 .

2292.

תכנית לאומית להגדלת כוח אדם מיומן לתעשיית ההיי-טק

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטות הממשלה מספר 1503 מיום 14.3.2010 בעניין "תכנית לאומית להבאת מוחות לישראל", מספר 5080 מיום 26.8.2012 בעניין "הגדלת היצע כוח האדם המיומן הנדרש לתעשייה עתירת הידע", מספר 147 מיום 28.6.2015 בעניין "קידום הסוגיה האסטרטגית 'טיפול ומיצוי ההון האנושי' כנגזרת מהערכת המצב האסטרטגית כלכלית-חברתית לממשלה", מספר 1759 מיום 31.7.16 בעניין "הסדרת העסקתם של בני/בנות זוג של עובדים זרים מומחים בתחום היי-טק בישראל" ובהמשך לתכנית הרב שנתית למערכת ההשכלה הגבוהה לשנים התשע"ז-התשפ"ב ועל מנת לקדם מענה למחסור הקיים במשק הישראלי בכוח אדם מיומן לתעשיית ההיי-טק בישראל, הן על ידי שיפור ההון האנושי הרלוונטי הקיים בישראל והן על ידי הבאת עובדים מיומנים מחו"ל:

1. להקים ועדת שרים (להלן - ועדת השרים) לעניין כוח אדם מיומן בתעשיית ההיי-טק שזה הרכבה:

ראש הממשלה (יו"ר)

שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – ממלא מקום יו"ר ועדת השרים

שר האוצר

שר החינוך

שר הכלכלה והתעשייה

שר הביטחון

שרת העלייה והקליטה

שר הפנים

שר המדע, הטכנולוגיה והחלל

השרה לשוויון חברתי

סמכויות הוועדה:

א. לדון ולהחליט בסוגיות הקשורות להגדלת כוח האדם המיומן בתעשיית ההיי-טק.

ב. לקדם תכניות ממשלתיות להגדלת כוח האדם המיומן בתעשיית ההיי-טק, ולעקוב אחר יישומן תוך קבלת דיווחים עיתיים מכלל הגורמים העוסקים בנושא.

המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה תשמש גוף ההיגוי המקצועי של הוועדה, לרבות לעניין הכנת הנושאים לדיון ומעקב אחר ביצוע החלטותיה, בתאום עם מזכירות הממשלה.

2. להקים צוות מקצועי לנושא "כוח אדם לתעשיית ההיי-טק" בראשות ראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה והממונה על התעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים והמדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה ושחברים בו נציגים מן המשרדים ו/או הגופים המפורטים להלן: משרד האוצר, משרד החינוך, הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה (להלן – ות"ת), נציג צה"ל, רשות האוכלוסין וההגירה, משרד הכלכלה והתעשייה, משרד העלייה והקליטה, משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל, מטה הסייבר הלאומי, רשות התקשוב הממשלתית והמשרד לשוויון חברתי.

א. תפקידי הצוות:

- (1) ליזום צעדי מדיניות במטרה להגדיל את כוח האדם המיומן בתעשיית ההיי-טק.
- (2) לקדם עבודת מטה ויישום של תכניות בין משרדיות להגדלת כוח האדם המיומן בתעשיית ההיי-טק.
- (3) לעקוב אחר קידום תכניות להגדלת כוח האדם המיומן לתעשיית ההיי-טק, בין היתר, על מנת לסייע בהכנת הדיווחים לוועדת השרים כמפורט בסעיף 1(א)(2) לעיל.
- (4) לבחון את אפקטיביות הצעדים להבאת עובדים מיומנים מחו"ל לתעשיית ההיי-טק הישראלית, המפורטים

בסעיפים 7-8 להלן, וכן להמליץ במידת הצורך על תמריצים כלכליים ומנהליים נוספים.

ב. הצוות יתכנס מעת לעת ויקבל דיווחים מכלל הגורמים הרלוונטיים.

3. בהמשך לתכנית הרב שנתית למערכת ההשכלה הגבוהה לשנים התשע"ז-התשפ"ב:

א. לרשום את הודעת הות"ת כי תפעל להשגת יעד לאומי לגידול של 40% במספר הסטודנטים לתואר ראשון הלומדים במוסדות המתקציבים להשכלה גבוהה, בדגש על האוניברסיטאות, במקצועות הרלוונטיים להיי-טק כפי שייקבעו על ידי ות"ת בתיאום עם אגף התקציבים במשרד האוצר והמועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה.

ב. במסגרת האמור, לפנות לות"ת בבקשה לבחון את הצורך והאפשרויות:

(1) לפעול לעידוד יצירת מסלולים ייעודיים חדשים אשר ישלבו את תחומי התכנות והמחשבים עם לימודים מתחומים אחרים, וכן תכניות דו-חוגיות מובנות, המשלבות מדעי המחשב עם מקצועות נוספים.

(2) לפעול בשיתוף המשרד לשוויון חברתי, לבחון את הצורך והאפשרויות לעידוד המוסדות להשכלה גבוהה לפתח קורסים אקדמיים דיגיטליים אשר יוכרו על ידם במסגרת לימודים אקדמיים בתחומים המפורטים בסעיף א' לעיל. כמו כן, רושמת הממשלה לפניה את הודעת ות"ת והמשרד לשוויון חברתי כי פרויקט זה יתקצב ב-2 מיליון ₪ על ידי המשרד לשוויון חברתי ו-2 מיליון ₪ על ידי ות"ת.

(3) לפעול להגדלת מספר הסטודנטים והחוקרים הבינלאומיים (הזרים) באקדמיה הישראלית, בתחומים הרלוונטיים להייטק, כאמור.

4. בהמשך להחלטת הממשלה מספר 3021 מיום 6.1.2005, לקבוע כי הממונה, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, יהא רשאי להתיר לכל היותר ל-500 עובדים זרים על בסיס קדימות, לעבוד בחברת היי טק בישראל, שאושרה על ידי הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית בהתאם לסעיף 8(א) להחלטה זו, במשך תקופה של עד שנה

אחת מיום סיום התואר. זאת, ללא צורך בתשלום שכר בגובה פעמיים השכר הממוצע במשק ובתנאי שהוכיחו כי סיימו תואר אקדמי מלא במוסד להשכלה גבוהה בישראל באחד מהתחומים הבאים: הנדסת חשמל, אלקטרוניקה, מחשבים מערכות מידע, ומדעי המחשב (להלן - מקצועות ההיי-טק). לעניין זה, להטיל על שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, בהסכמת שר הפנים ושר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת וועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, לתקן את תקנות עובדים זרים (פטורים למעסיקי מומחים זרים), התשס"ז-2007, כך שכל הפטורים לפי תקנות אלו יחולו על מעסיק של עובד זר כאמור בסעיף זה.

5. מדיניות הממשלה היא לעודד הכשרות חוץ אקדמיות רלוונטיות לתעשיית ההיי-טק, אשר יקנו את המיומנויות והניסיון המעשי הנדרשים על מנת להשתלב בתפקידים עתירי ידע בתעשיית ההיי-טק בישראל. זאת, במטרה להגדיל את מספר הגורמים המציעים הכשרות איכותיות בתחום ולהגדיל משמעותית את מספר המוכשרים בהן. לפיכך, רושמת הממשלה לפנייה את הודעת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית כי בהתאם לחוק לעידוד מחקר פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984 (להלן "חוק החדשנות"), לסמכויותיה ולאמצעים העומדים לרשותה, היא תגבש תכנית לקידום המדיניות דלעיל באמצעות:

א. תכנית אשר תכלול:

- (1) תיאום ושיתוף פעולה עם התעשייה והאקדמיה.
- (2) תגמול הגופים המכשירים, המבוסס על תמרוץ ביצועים: השמה בפועל בחברות היי-טק וגובה שכר המושם.

ב. התכנית שתנוהל על ידי הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית תבוצע בתיאום עם הממונה על התעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ותתקצב בסכום של 10 מיליון ₪ לכל אחת מן השנים 2017 ו-2018, מתוך תחום הפעולה של הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית בתקציב משרד הכלכלה והתעשייה.

6. להטיל על הממונה על התעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים בתיאום עם הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית לפתח ולהוציא לפועל תכניות לשילוב אוכלוסיות בייצוג חסר בתעשיית ההיי-

טק, בדגש על נשים, חרדים ואוכלוסיית המיעוטים, כהגדרתם ברישא להחלטת הממשלה מספר 922 מיום 30.12.2015. בפרט:

א. לגבש ולהפעיל החל משנת 2017 ולמשך שלוש שנים תכנית להגברת שילובן של נשים בתעשיית ההיי-טק, אשר תכלול, בין היתר, רכיבים של הכשרה לתכנות והשמה בחברות היי-טק. התכנית תתקצב ממקורות הממונה על התעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

ב. לגבש ולהפעיל תכניות לשילוב אוכלוסיית המיעוטים בתעשיית ההיי-טק, לרבות באמצעות:

(1) תכנית לליווי, הכשרת סטודנטים ואקדמאים מאוכלוסיית המיעוטים בתעשיית ההיי-טק והשמתם:

(א) המשך הפעלת התכנית הקיימת בתחום זה והרחבת פעילותה בשנת 2017 בעוד 1.5 מלש"ח, כך שהיקף ההשקעה השנתי יעמוד על 4.83 מלש"ח ממקורות משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

(ב) הפעלת תכנית המשך בשנים 2018-2020: התכנית תתקצב ממקורות משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

(2) לבחון פיתוחן של תכניות נוספות להגברת שילוב אוכלוסיית המיעוטים בתעשיית ההיי-טק, הכוללת רכיבים של הכוונה והכשרה לתחום.

ג. לגבש ולהפעיל במהלך שנת 2017 תכנית מותאמת לשילוב נשים וגברים מהמגזר החרדי בתעשיית ההיי-טק, לרבות בכלים הבאים:

(1) עידוד לרכישת השכלה במקצועות הרלוונטיים לתעשיית ההייטק וסיוע בשילוב במשרות איכות בתעשייה. התכנית תיבנה תוך התייעצות עם הות"ת.

(2) שילוב חרדים לא אקדמאים או בעלי השכלה אקדמית בתחומים שאינם רלוונטיים לענף זה בתעשיית ההיי-טק, באמצעות כלים כגון הכשרה מקצועית, מעטפת הכוונה, ליווי וכד'.

(3) שיעור הגברים מבין המשתתפים בתכניות המתוארות בסעיפים ג(1) ו-ג(2) לעיל לא יפחת מ-50%.

(4) הרחבת המקצועות הטכנולוגיים הנלמדים בסמינרים לנשים חרדיות וגיוונם, בתיאום עם משרד החינוך.

(5) התכנית תתקצב ממקורות הממונה על התעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

7. מדיניות הממשלה היא לקדם תכניות להבאת עובדים מיומנים מחו"ל, המתאימים לעבודה במשרות עתירות ידע בתעשיית ההיי-טק בישראל, בהתאם למחויבויות הבינלאומיות של ישראל. התכניות יתמקדו בעיקר בישראלים חוזרים ובזכאי שבות, אך יכללו גם צעדים שיקדמו, בהתאם לצורך, הבאת עובדים זרים מומחים, שיעבדו בחברות ההיי-טק על פי הנוהל שיגובש בהתאם לסעיף 8.א להלן וישתכרו לפחות פעמיים השכר הממוצע במשק (להלן - מומחה זר בהיי-טק), ולשם כך:

א. לבטל את "התכנית הלאומית להשבת אקדמאים" במתכונתה הנוכחית, שהופעלה בעקבות סעיפים 16-20 להחלטת הממשלה מספר 1503 מיום 14.3.2010, כאשר הטיפול בתחום ההיי-טק יועבר לרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית. תחת זאת, לרשום בפניה את הודעת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית כי היא תגבש תכנית ייעודית אשר תפעל לקידום מדיניות הממשלה, בהתאם לסמכויותיה של הרשות לפי חוק החדשנות ולאמצעים העומדים לרשותה, בתיאום עם הממונה על התעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. התכנית תפעל באופן יזום אל מול קהל היעד, כפי שהוגדר ברישא לסעיף 7 לעיל, על מנת לשלב בתעשיית ההיי-טק בישראל. זאת, בין היתר באמצעות ספקי משנה.

(1) התכנית תגובש בתוך 90 יום מיום קבלת החלטה זו ועיקריה יאושרו על ידי הצוות המקצועי.

(2) ככל שהתכנית תכלול שיווק אל קהל היעד, הדבר יעשה תחילה אל קהל היעד במדינות אמריקה, אוסטרליה ומדינות נבחרות בצפון באירופה. המשך הפריסה הגיאוגרפית אל מדינות נוספות יעשה בתיאום מול משרד העלייה והקליטה.

3) התכנית תתקצב בסכום של 7 מיליון ₪ בשנת 2017 ו-10 מיליון ₪ בשנת 2018 מתחום הפעולה של הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית בתקציב משרד הכלכלה והתעשייה.

ב. להנחות את ראש המועצה הלאומית לכלכלה לפעול לגיבוש תכנית להבאת צעירים זכאי שבות בעלי פוטנציאל להשתלבות ככוח אדם מיומן בתעשיית ההיי טק בישראל בהתאם למסגרת הבאה (להלן: תכניות במסלולי הייטק), ככל הניתן באמצעות התקשרות עם חברת "מסע", חברת הבת של הסוכנות היהודית:

1. תכניות במסלולי הייטק יידרשו אישור מקצועי מאת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית לצורך הכרה בהן כתוכניות במסלולי הייטק אשר תקבל החלטתה לפי קריטריונים שייקבעו על ידי הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית והמועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה.

2. יתאפשר תשלום תגמול למארגני תכניות במסלולי הייטק, בגין השמה בפועל בשכר גבוה בחברות הייטק. גובה התגמול, ככל שיינתן, ייקבע על ידי המועצה הלאומית לכלכלה והרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית ובמקרים שבהם התוכניות יופעלו על ידי חברת "מסע", גם על ידי ועדת ההיגוי של פרויקט "מסע". התגמול ימומן מתקציב משרד ראש הממשלה, ואולם ככל שיוותר תקציב כאמור בסעיף 7(א)(2) לעיל, ישולם התגמול מתקציב זה. הכל בכפוף לאמור בסעיף קטן 7(ג)(3), לרבות אישור ועדת ההיגוי של פרויקט מסע, בהתאם למדיניות ועדת ההיגוי בנושא התמריצים למארגנים בפרויקט מסע.

3. ככל שהתוכנית תופעל באמצעות פרויקט מסע, להקצות 10 מלש"ח לשנה, בכל אחת מהשנים 2017-2018, מתוך תקציבי משרד ראש הממשלה לתגבור תקצוב התכניות בהתאם לכללים שייקבעו ולכללים בעניין תקצוב פרויקט מסע. במקרה זה, התשלום עבור כל משתתף בתכנית מסע במסלולי הייטק יהיה בגובה ההפרש בין מלגת "מסע" הבסיסית המאושרת במסגרת פרויקט "מסע" המשולמת בכל תכנית, לבין עלות מסלולי ההייטק לפי קריטריונים כפי שייקבעו כאמור בס"ק 7(ב)(1) ככל שהתוכניות יופעלו באמצעות חברת מסע, הן תהיינה טעונות אישור ועדת

ההיגוי של הפרויקט וכן ידרשו הסכם ייעודי שייחתם עם חברת מסע לצורך זה שבו יקבעו כללי הפעלת התוכנית.

4. לאחר שלוש שנים מתחילת הפעלת תכניות במסלולי הייטק ייבחן המשך מסלול זה לתקופה נוספת ובאילו תנאים יימשך, הבחינה תיעשה לרבות בהיבטי הצלחת התכניות, צרכי המשק ומדיניות הפרויקט.

8. בהמשך לעבודת הצוות בראשות מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה, לפעול לטיוב הליך כניסה לישראל של מומחים זרים בהיי-טק, כדלקמן:

א. הממשלה רושמת לפניה את הודעת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית כי תפרסם, בהסכמת משרד הכלכלה והתעשייה, הממונה על התעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, ובהתייעצות עם רשות האוכלוסין וההגירה, נוהל להכרה בחברות ישראליות כחברות היי-טק לעניין הבאת מומחה זר בהיי-טק.

ב. הממשלה רושמת לפניה את הודעת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית כי בהתאם לסמכויות הרשות לפי חוק החדשנות ולאמצעים העומדים לרשותה היא תיצור יחד עם רשות האוכלוסין וההגירה, בסיוע רשות התקשוב הממשלתי, מנגנון דיגיטלי להעברת מידע רלוונטי לעניין הנוהל בסעיף קטן א' לעיל אודות חברות היי-טק ישראליות, כך שפניות רשות האוכלוסין בנושא יקבלו מענה מיידי מהרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית באשר לחברות היי-טק מוכרות, ולכל היותר תוך שלושה שבועות, באשר לחברות שנדרשות לעבור בדיקה לצורך מתן הכרה בהן כחברות היי-טק.

ג. להטיל על שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, בהסכמת שר הפנים ושר האוצר ובאישור ועדת הכספים וועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, לתקן בתוך 90 יום מקבלת החלטה זו את תקנות עובדים זרים (פטורים למעסיקי מומחים זרים), התשס"ז-2007, כך שמומחים זרים בהיי-טק ובני זוגם יתווספו לרשימת התפקידים המנויים בהגדרה של "עובד זר מומחה" הקבועה בתקנה 1 לתקנות אלו. בנוסף, תתוקן גם תקנה 4 לתקנות, כך שלא יחול על מעסיקיהם פטור מאגרה שנתית ביחס למומחים זרים בהיי-טק.

ד. בהמשך להחלטת הממשלה מספר 1759 מיום 31.7.2016 בעניין "הסדרת העסקתם של בני/בנות זוג של עובדים זרים מומחים בתחום היי-טק בישראל", להטיל על שר הפנים בהיוועצות עם נציגי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, משרד הכלכלה והתעשייה והרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית, להתקין תקנות תוך 30 יום מפרסום נוהל להכרה בחברות ישראליות כחברות היי-טק לעניין הבאת מומחה זר בהיי-טק, כמפורט בס"ק 8(א) לעיל, המסדירות את תעסוקת בני זוג של מומחים זרים בהיי-טק וחוקרים באקדמיה.

ה. להטיל על שר הפנים להנחות את רשות האוכלוסין וההגירה לאשר בתוך 60 יום מקבלת החלטה זו בתיאום עם נציגי משרד החוץ, ככל שיידרש, נהלי עבודה, שיאפשרו מתן רישיון עבודה למומחים זרים בהיי-טק בנציגויות ישראליות בחו"ל ו/או במעבר הגבולות בנתב"ג. תוקף רישיון העבודה יהא עד שנה והוא יאפשר כניסות מרובות לישראל. ככל שיידרש תיקוני חקיקה על מנת לאפשר מתן רישיון עבודה כאמור, להנחות את שר הפנים להתקין תקנות שיאפשרו מתן רישיון עבודה לעובדי היי טק בנציגות ישראלית במדינת האזרחות של העובד ו/או במעבר הגבולות בנתב"ג, לתקופה של עד שנה.

ו. להטיל על שר הבריאות ועל שר הפנים לתקן את ההסדרים הקיימים בעניין בדיקות רפואיות הנדרשות כיום ממומחים זרים בהיי-טק לצורך קבלת רישיון עבודה בישראל בתוך 90 יום מקבלת החלטה זו.

ז. לתקן את סעיף 2(ט) להחלטת הממשלה מספר 3021 מיום 6.1.2005, כך שלאחר המילים "ובלבד שלא יהיו בתוקף אשרות לפי סעיף זה ליותר מ-300 עובדים בו זמנית", יבואו המילים: "למעט עובדים זרים בחברות היי-טק כהגדרתן בנוהל שייקבע לפי סעיף קטן 8(א) בהחלטה זו. עבור עובדים זרים אשר מגיעים לעבוד בישראל בחברות היי-טק כאמור, לתקופה הארוכה מ-45 ימים ועד ל-90 ימים במסלול מקוצר מטעם רשות האוכלוסין וההגירה, יצהיר המעסיק כי שכרם החודשי של העובדים אינו נמוך מפעמיים השכר הממוצע במשק".

ח. להטיל על שר הפנים בהסכמת שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שר הכלכלה והתעשייה, שר האוצר ושר החוץ, לבחון את מגבלת 300 העובדים הקבועה בסעיף

2(ט) להחלטת הממשלה מס' 3021 מיום 6.1.2005, ביחס לעובדים זרים שאינם עובדים זרים בחברות היי-טק כהגדרתן בנוהל שייקבע לפי סעיף קטן 8(א) בהחלטה זו.

ט. להטיל על רשות האוכלוסין וההגירה, בסיוע רשות התקשוב הממשלתי, ליצור בתוך 120 יום מקבלת החלטה זו מערכת מקוונת המאפשרת הגשת בקשות לרישיונות והיתרי עבודה ומעקב אחריהן.

י. להטיל על שר הפנים להנחות את רשות האוכלוסין וההגירה כדלקמן:

1) לפרסם בתוך 60 יום מקבלת החלטה זו נוהל ייעודי לעניין העסקת מומחה זר בהיי-טק בשפה העברית והאנגלית. הנוהל יפרט באופן ברור את התהליך, הטפסים והמסמכים הנדרשים מרגע הגשת הבקשה ועד כניסת מומחה זר בהיי-טק לישראל, לרבות לוחות זמנים מחייבים לכל שלב.

2) לפרסם בתוך 90 יום מקבלת החלטה זו תמצית מנהלים של הנוהל בשפה העברית והאנגלית.

9. בהמשך לאמור בסעיף 2(א) להחלטת הממשלה מספר 3021 מיום 6.1.2005 כפי שתוקן בסעיף 3 להחלטת הממשלה מספר 4024 מיום 31.7.2005, ובהחלטת ממשלה מספר 1774 מיום 4.8.2016, לקבוע כי הוראות סעיף 2(א) בדבר סמכות הממונה, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, להתיר העסקת חוקרים זרים במוסדות להשכלה גבוהה, יחולו גם על העסקתם של חוקרים המגיעים לעבוד בישראל במגזר הלא אקדמי. זאת, בתנאי שהגעתם היא כחלק מתכנית המסגרת של האיחוד האירופי, שאליה הצטרפה והתחייבה מדינת ישראל, מכוחה או במימונה, וכן שמשולם להם שכר לפי כללי התוכנית ונהליה, ובתנאי שהרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית אישרה כי הגוף הישראלי המבקש את היתר ההעסקה מקבל מענק מכח ובמימון תכנית המסגרת כאמור לעיל. בחודש דצמבר 2020 יבחנו הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית ומשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים יחד עם נציגי משרדי האוצר ורשות האוכלוסין וההגירה, את השלכות התיקון, על בסיס מידע שתעביר הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית לגבי היקף העובדים שנכנסו במסגרת זו, מקומות ההעסקה שלהם ושכרם באותה התקופה, ובהתבסס על מסקנות אלו

רשאים המשרדים הרלוונטיים להביא לפני הממשלה הצעה לתקן או לבטל את ההחלטה הנוכחית.

10. משרד הכלכלה והתעשייה יקצה 1 מיליון ₪ נוספים מתקציבו לתכנית "הטובים לתעשייה" לטובת שילוב סטודנטים ממקצועות ההיי-טק בתעשייה.

11. בהמשך להמלצות דו"ח ועדת ההיגוי בעניין "הגדלת היצע כוח אדם מיומן הנדרש לתעשייה עתירת הידע", שפורסם באוגוסט 2014, להטיל על מנכ"ל משרד הביטחון בשיתוף עם אגף כוח אדם בצה"ל, מפא"ת, מטה סייבר בצה"ל, הקרן להכוונת חיילים משוחררים, נציגים מהמועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה, המועצה להשכלה גבוהה, הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, משרד האוצר, משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ורשות התקשוב הממשלתית, לגבש תכנית למינוף השירות הצבאי בצה"ל לטובת הגדלת כוח האדם המיומן לתעשיית ההיי-טק. התכנית תוצג לוועדת השרים תוך 6 חודשים מיום קבלת החלטה זו ותתייחס, בין היתר, לנושאים הבאים:

א. הגדלת מספר המוכשרים בצה"ל בתחומי פיתוח תוכנה, עם דגש על הכשרות עילית.

ב. חשיפת חיילים לקראת סיום שירותם לאפשרויות המקצועיות העומדות לפניהם בתעשיית ההיי-טק.

ג. השלמת תכנים רלוונטיים לטובת קבלה ללימודים אקדמיים במקצועות הרלוונטיים להיי-טק.

ד. ניצול יעיל של מערך המיון, ההכשרה וההשמה של מערכת הביטחון גם לצרכים אזרחיים.

ה. בחינת אפשרויות של דחיית שירות צבאי לצורך השכלה אקדמית במקצועות ההיי-טק.

12. להטיל על שר המדע, הטכנולוגיה והחלל:

א. לפרסם קולות קוראים למלגות בתחומים הבאים, אשר יתוקצבו ממקורות משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל:

מזכירות הממשלה

- (1) מלגות ע"ש יצחק שמיר למדענים חוזרים המשתלבים במחקר לפוסט דוקטורט בהיקף של 2.4 מיליון ₪ לשנים 2017 ו-2018.
 - (2) מלגות "אקדמיה-מגזר עסקי" לקידום נשים לשנים 2017 ו-2018 שמטרתן הגדלת מספרן בתעשייה בהיקף תקציב של 1 מיליון ₪
 - (3) מלגות לנשים הלומדות לתואר ראשון בתחום המחקר היישומי-הנדסי (מי"ה), בהיקף תקציב של 1.5 מיליון ₪ לשנים 2017 ו-2018.
 - (4) מלגות ע"ש שולמית אלוני, לנשים במדעים מדויקים (מי"ה) לתואר שלישי ופוסט דוקטורט בהיקף תקציב של 2.5 מיליון ₪ לשנים 2017 ו-2018.
 - (5) מלגות במדע יישומי והנדסי, כולל רובוטיקה (מי"ה) לתואר שלישי ופוסט דוקטורט בהיקף תקציב של 6 מיליון ₪ לשנים 2017 ו-2018.
- ב. לקיים תכנית חשיפה למדע ולטכנולוגיה לתלמידי חטיבת ביניים ותיכון במסגרת החינוך הבלתי פורמאלי. התכנית תעודד לימוד ופעילות בתחומי המדע, הטכנולוגיה והחדשנות. התכנית תכלול, בין היתר, לימודי הנדסה, מחשבים, רובוטיקה וסייבר. תכנית זו תהיה בהיקף של 1.5 מיליון ₪ לשנים 2017-2018 ממקורות משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל.
13. להטיל על שרת העלייה והקליטה לפתח ולהוציא לפועל תכניות מיוחדות להכשרה ולשילוב עולים ותושבים חוזרים בתעשיית ההיי-טק, אשר יגובשו ויופעלו על ידי משרד העלייה והקליטה ומתקציבו תוך עדכון הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית, לרבות:
- א. קורסי הסבה, השלמה והתאמה לאקדמאים.
 - ב. להפעיל ישירות ובאמצעות ארגונים מעודדי עלייה תכנית עידוד עלייה מיוחדת המותאמת לצרכים של בעלי מקצועות רלוונטיים לתעשיית ההיי-טק.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 315 של הממשלה מיום 13.08.2020.

315. תכנית לאומית להגדלת כוח אדם מיומן לתעשיית ההיי-טק - תיקון החלטת ממשלה

מ ח ל י ט י ם :

א. לתקן את החלטת הממשלה מספר 2292 מיום 15.01.2017 (להלן: "החלטת הממשלה 2292") כדלקמן:

1. לסעיף 7(ב), לאחר המילים "להנחות את ראש המועצה הלאומית לכלכלה לפעול לגיבוש תכנית" יתווסף המשפט: "שתפעל בשנים תש"ף-תשפ"ב".

2. בסעיף 7(ב)(3), במקום "להקצות 10 מלש"ח לשנה, בכל אחת מהשנים 2017-2018" יבוא: "להקצות 5 מלש"ח לשנים 2020-2022".

ב. עד לאישורו בכנסת של תקציב המדינה לשנת 2020, כל הקצאות התקציבים לפי החלטה זו כפופות להוראות סעיף 3 לחוק יסוד: משק המדינה ולהוראות סעיף 49 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

ג. יתר סעיפי החלטת הממשלה 2292 ייוותרו ללא שינוי.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 19(ב) בתקנות לעבודת הממשלה.